

A BUDAI VÁR TÖRTÉNETE

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

H. J.

Cím:

A budai Vár története

Ugyanakkor az elfogadóban „Ötös” látta el a mamelukokat, akik becsülettel megállították helyüket a gyaur asztal mellett is és nem tiltakoztak, hogy a házigazda megbízottja pillanatig sem hagyta a boroskancsót üresen. Fenn is, lenn is beszélgettek és miről lehetett volna leginkább szó, mint az ostrom sikertelenségéről, Budavár félbehagyott ostromáról.

Amikor Petneházy megírta válaszát, az aga elbúcsúzott és kíséréivel az oldalkapun távozott, de majd keresztül esett valakin. Egy dervis ült a kőküszöbön. Már-már megfenyítette volna ebben a vidám hangulatában, amikor az egyik mameluk felkiáltott:

— Mehmed, a hadzsit!

— Mit keresel itt — bosszankodott az aga, mire a dervis felmutatta az üres, majomkenyér fájából készült szilkét.

— Jöjj be, jóember — vágott ekkor közbe, „Ötös” —, tiszteld meg szerény hajlékunkat, légy a vendégünk.

A Mekkát járt zarándok elfogadta a meghívást, a mamelukok pedig sietve távoztak a palota felé, hogy Petneházy válaszát kézbesítsék.

„Egyes” Petneházy nál

Először „Ötös” szobájába mentek és bár nem voltak üresek az öles falak, mégis halkán cserélték ki értesüléseiket, mert régi szólásmondás, hogy a falnak is füle van. Majd Ötös bejelentette a dervist Petneházy-nak, aki pár perc múlva együtt ült a híres kémnel, ott, ahol előbb a mameluk agával beszélgetett. A dervis elbeszélte Thököly fejedelemmel való találkozását, majd rátért Budavár ostromára.

— Az ostrom meg se szakadt — mondotta Petneházy-nak —, a fővezér esupán kis pihenőhöz juttatta a csapatokat a döntő küzdelem előtt. Kár Abdinak így örvendezni. Csakhogy ő még sokmindent nem tud. Különbösen Budavár sorsát eldöntötte maga a szultán, amikor Thökölyt úgy kezelte, mintha fogoly volna. Thököly érezte leendő helyzetét, amikor ezt mondta:

Osztályozás

Tárgy:

9.439

„16”

Magyar Vasárnapi

1950. okt. 1.

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Helyszám:

omda NV., Közp. városháza — 1896/50

— Ha megtudjátok, hogy a török engem elfogott, akkor mindenkinek ott jobb, ahol a bőre nem azik.

Thököly pedig ma már fogoly. Vasbaverve vitték Váradról Sztambulba.

Petneházy megrendülve hallgatott, míg „Egyes” tovább beszélt.

— Petróczy feladta Kassát és ma ott van a lotharingiai főhadiszállásán. Ami téged illet — folytatta a dervis — már hárman is figyelnek. Mielőtt felmennél a palotába, sétálj ki a déli bástyára, láthatod a tábornokok százait, amelyek a távoli erdőkből emelkednek az ég felé. Ide már Abdi küldte hírszerzőit. A bástyáról menj fel Abdihoz. Téged igen várnak. Ma is, holnap este is a topcsi basi mellé kerülsz, jól ügyelj mit beszélsz a tűzerek parancsnokával. Mert te, bár éppen elegendő ldeje itt vagy, nem ismered még jól a budavári titkokat... E két nap alatt

csit beszélgettek, aztán kezébe vette a jókora tapogató botot, lementek a második emelet mélységben lévő pincébe, s ott egy vasajtót kinyitva előre engedték „Egyest”, jó és szerencsés utat kívánva neki. Ameddig a mécsvilágosság látszott, utána néztek, azonban az észak felé vezető földalatti folyósó hamar elnyelte azt a kevés fényt és azt az alig hallható kopogást, amit egy ember okozhatott.

H. I.

Vasárnapi

1950. október 1.

sokmindent észrevehetsz és holnapután te leszel az, aki keresni fogja, hogy hol van az út, ami ebből a várbörtönből kivezet.

A dervis búcsúzott és tele szilkével lépett ki az oldalbejárón. De éjjelkor ismét Petneházy-nál volt. Most már átöltözve. A környékbeli falvak népének hétköznapi ruháját viselte. A nyakba vetett tarisznyát megtöltötték minden elemzősiával, mert Armén Gábor, a dervis hosszú út előtt állott. Még ki-

A titkos alagút

Petneházy a Kanizsay-ház felé tartott és amikor az oldalbejárót elhagyta, hogy a főkapuhoz kerüljön, hátranézett. Egy dalauzi árus, akit már azelőtt is látott, most is felbukkant s bár másnak kínálta nyakbavetett fatálcájáról a keleti édességet, azért mindig feléje nézett.

— Ez az egyik — állapította meg Petneházy és belépett a főkapun.

Egy meghívó átvétele

A bolthajtásos kapualjából nyíló elfogadóban már csakugyan ott üldögélt öt mameluk. Amikor meglátták Petneházyt, hódolattal üdvözölték és az aga átnyújtotta Abdi basa meghívó levelét. Petneházy, mint ahogy illett, azonnal elolvasta a basa meghívóját és szóval is örömet fejezte ki, hogy a többnapos esti fogadásokon Abdi vendége lehet. A mameluk agát pedig felkérte, hogy kísérné fel szobájába és legyen vendége, amíg Abdi basának írással válaszol. A jelenlévő Kalocsai Mártont a Kanizsay-ház gondozóját (Ötöst) utasította, hogy a mamelukokat lássa el mindennel és felszólította őket, hogy érezzék jól magukat nála, amíg a válasz megírása után vizlátérnek.

Márton öccse, Kalocsai Péter (Hetes) az emeleten várta Petneházyékát, jóelőre kitarván a szárnyasajtót, amelyen a lakomázó helyiségbe jutottak. Már terítve volt két személyre. Petneházy helyet mutatott a mameluk agának és ő is elfoglalta szokott helyét az asztal mellett. A tálalóból „Hetes” előadta azokat az élelmiszereket, amelyeket az igazhitűek számára készítettek, hiszen sok mohamedán vendég fordult meg Petneházyéknál. Majd tett az asztalra bort is, amely méltó volt a magyar fejedelem megbízottjának dús asztalához.